

Svenska folkets inställning till ”angiverilagen”

Svenska folkets inställning till “angiverilagen”

Utredningen om anmälningsplikt för offentliganställda, ofta kallad angiverilagen, är en del av Tidösamarbetet som har väckt intensiv debatt och starka känslor över hela landet. Utredningen, som syftar till att klargöra hur en sådan skyldighet skulle kunna införas och tillämpas kommer beröra huruvida personal inom vård och skola ska vara skyldiga att rapportera papperslösa personer till polisen. Förslaget har mötts av både stöd och skarp kritik och har lyfts fram som en av Tidösamarbetets största utmaningar, då åsikterna kring dess etiska konsekvenser och potentiella påverkan på förtroendet för offentliga verksamheter är djupt splittrade.

Under november månad 2024 har vi på Indikator Opinion genomfört en omfattande undersökning för att kartlägga svenska väljares inställning till förslaget. Undersökningen riktade sig till ett slumpmässigt urval av 6821 röstberättigade svenskar över 18 år och samlades in via en postal enkät med möjlighet att svara via webben. Insamlingsperioden skedde mellan 29/10 2024 till 25/11 2024. Totalt samlades svar in från 2718, vilket resulterade i en svarsfrekvens på 40%. Resultaten har viktats mot offentlig statistik gällande kön, ålder och partival från 2022 års riksdagsval.

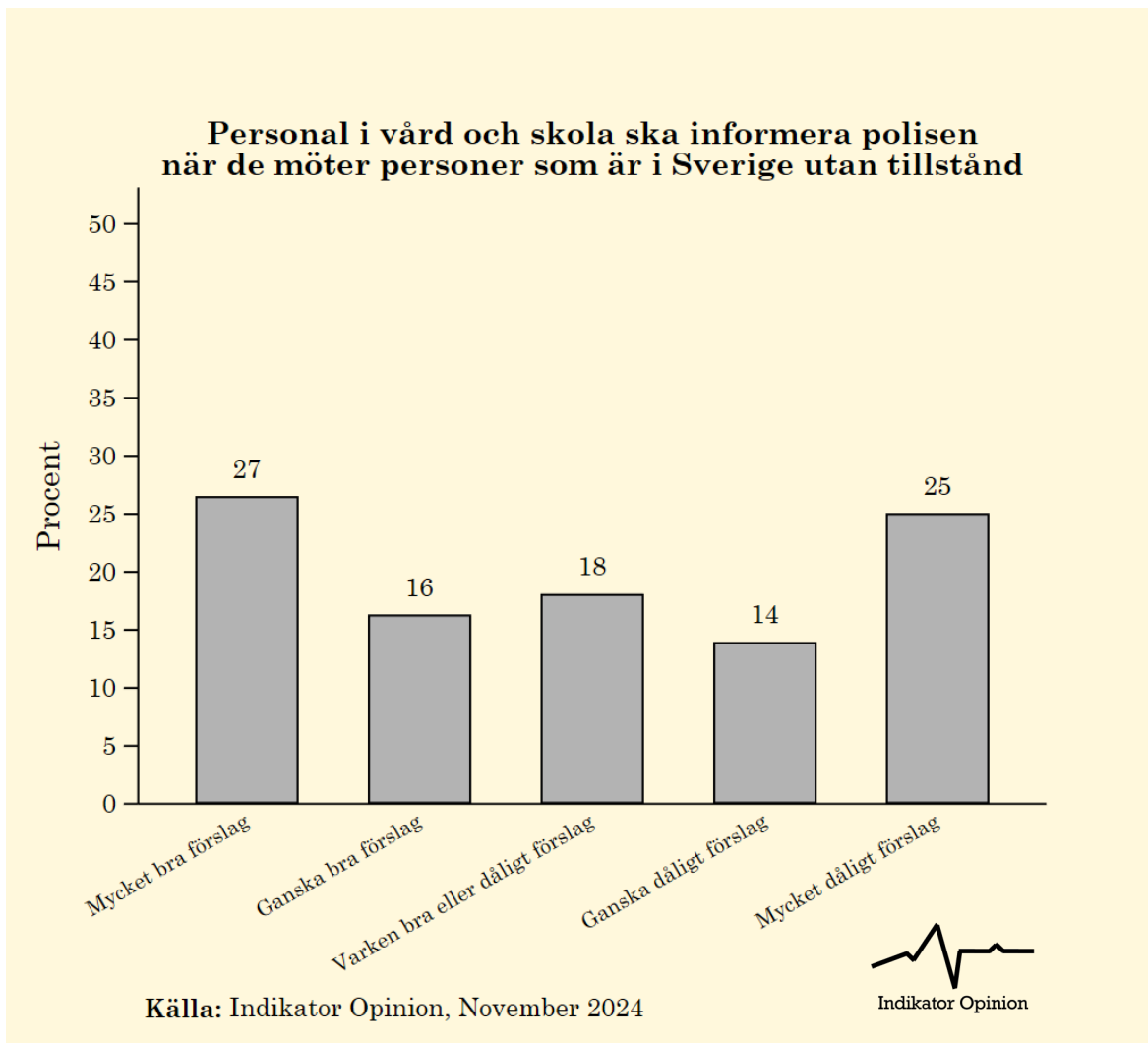
För att mäta svenska folkets inställning i frågan frågade vi ”Vad tycker du om följande politiska förslag?” följt av påståendet: ”*Personal i vård och skola ska informera polisen när de möter personer som är i Sverige utan tillstånd.*”

Resultaten från undersökningen visar tydligt att frågan inte bara är djupt polariserande utan också en av de mest kontroversiella i svensk politisk nutidshistoria. Denna rapport syftar till att ge en fördjupad insikt i opinionen och belysa vad som ligger bakom svenskarnas ställningstaganden i denna omdebatterade fråga.

Ett mycket polariserat politiskt förslag

Resultaten visar att ”angiverilagen” är en av de mest polariserade frågorna i svensk politisk närtidshistoria. En analys av svaren visar att stödet och motståndet är mycket jämnt fördelat. Totalt sett är 43 procent positiva och 39 procent negativa, medan 18 procent uppger att de tycker att förslaget varken är bra eller dåligt.

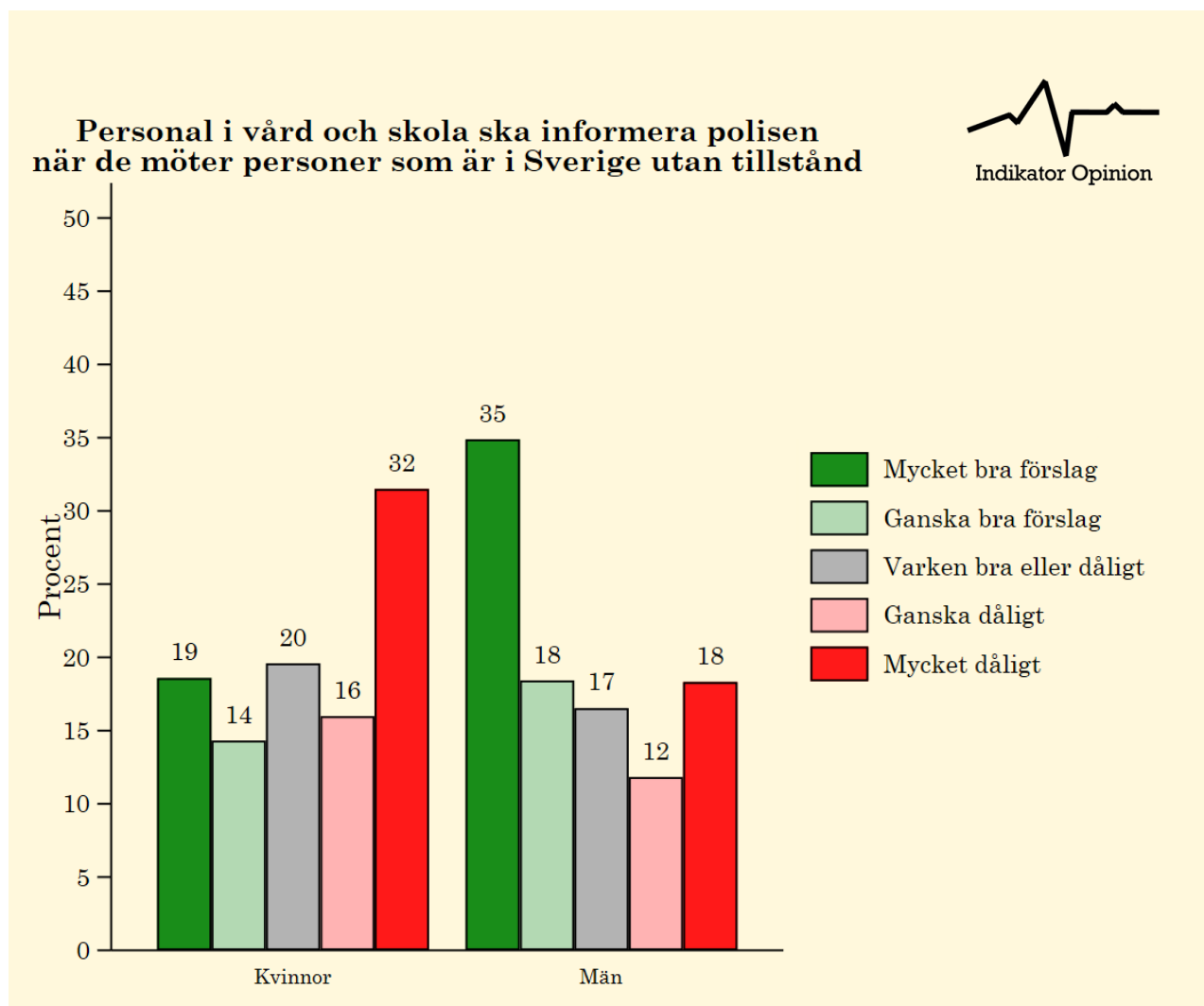
Vad som gör förslaget närmast unikt är att en majoritet av de svarande samlas i kategorierna mycket bra eller mycket dåligt förslag. Dessa siffror illustreras tydligt i den första grafen, som sammanfattar det övergripande stödet för och mot förslaget. Ungefär en fjärdedel (27 %) anser att förslaget är mycket bra och ungefär lika många (25 %) anser att förslaget är mycket dåligt. Polarisereringen i frågan syns inte bara då vi ser på fördelningen bland samtliga svarande, utan blir än mer framträdande när vi analyserar inställningen uppdelad på bakgrundsfrågor såsom kön, ideologisk orientering och fackanslutning.

Stora skillnader mellan män och kvinnor

Svensk och internationell politik präglas av allt större köns polarisering, där vi bland annat sett flera rekord när det kommer till skillnaden i hur män och kvinnor röstar. Det här har framförallt uppmärksammats vid partival, men gäller i högsta grad också inställningen till politiska förslag. När det kommer till könsskillnader i synen på angiverilagen ser vi markanta skillnader: män är överlag mer positiva till förslaget, medan kvinnor är betydligt mer negativa.

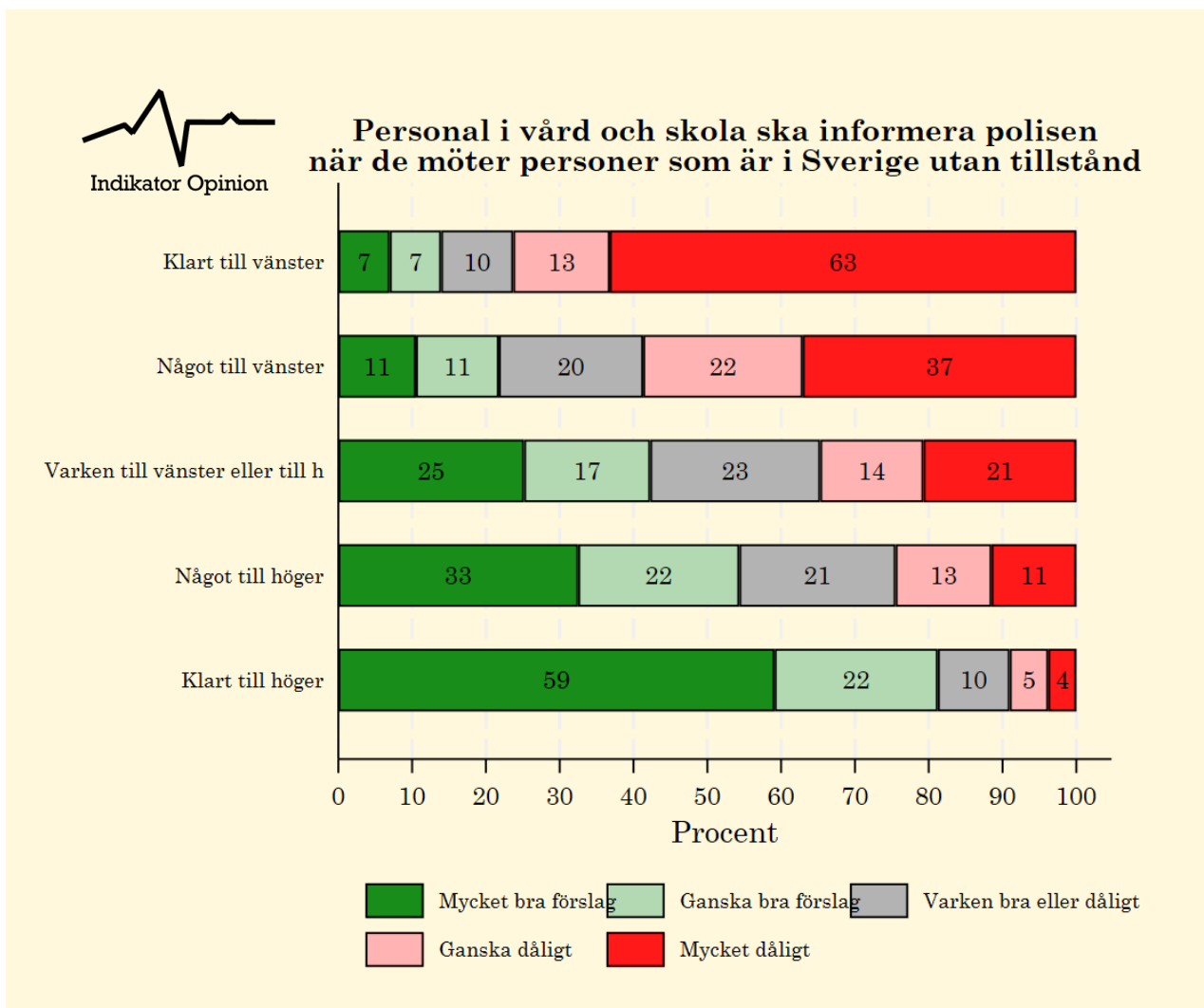
Bland män är det 35 procent som anser att förslaget är mycket bra, medan motsvarande siffra bland kvinnor endast är 19 procent. Samtidigt är det 32 procent av kvinnorna som är starkt negativa och tycker att förslaget är mycket dåligt, vilket är nästan dubbelt så många som bland männen, där motsvarande andel är 18 procent.

Starkt färgat av ideologiska och partipolitiska glasögon

Inställningen till förslaget präglas tydligt av väljarnas ideologiska och partipolitiska hemvist. Bland väljare som placerar sig klart till höger finns en stor entusiasm för förslaget. Här anser hela 59 procent att förslaget är mycket bra. Även bland de som står något till höger är stödet högt, där 33 procent tycker att det är mycket bra och 22 procent tycker att det är ganska bra.

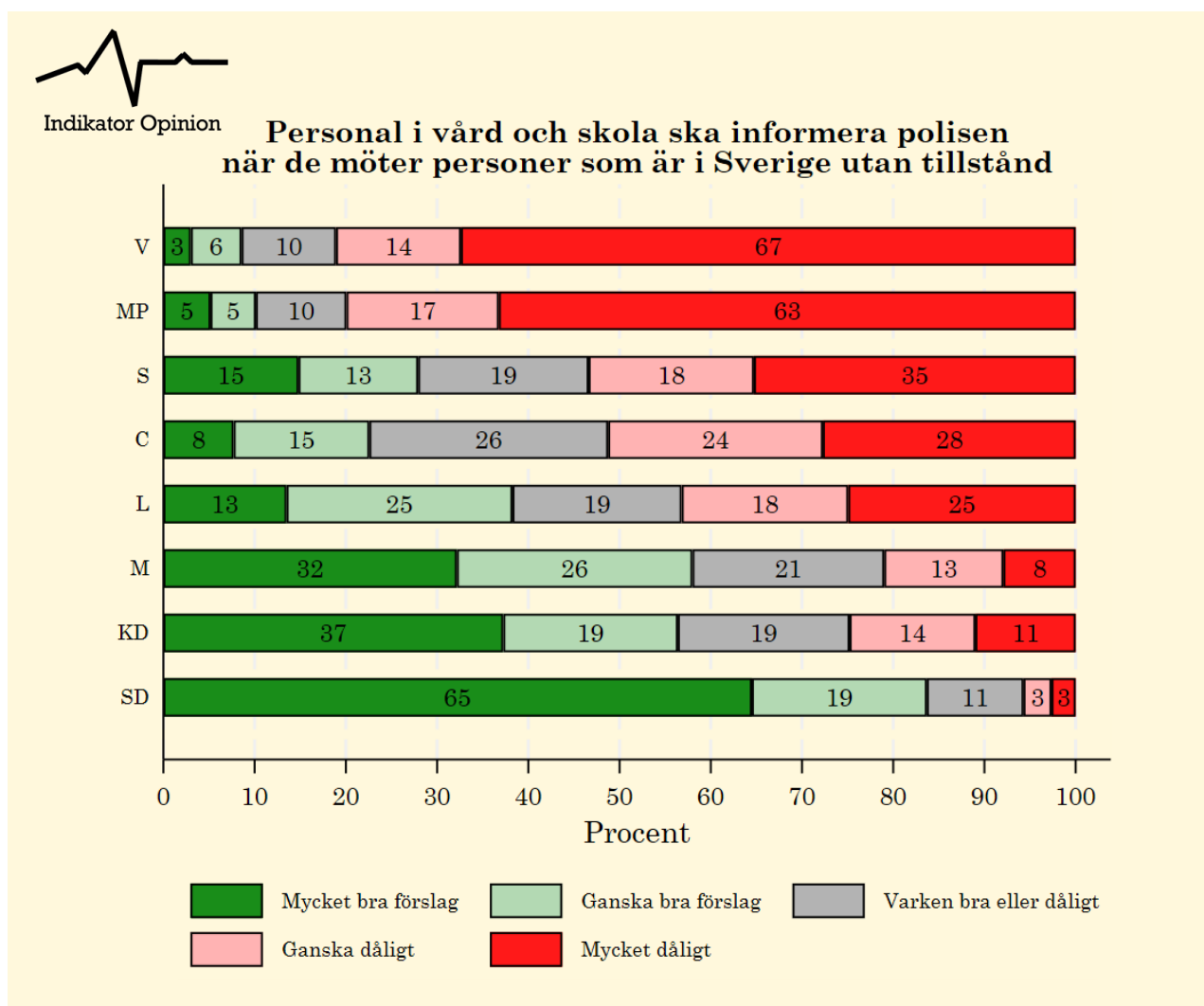
Bland väljare till vänster är motståndet lika starkt som entusiasmen bland väljare till höger. Bland de som står klart till vänster tycker 63 procent att förslaget är mycket dåligt, och bland de som står något till vänster är motsvarande siffra 37 procent. Mittenväljarna – de som varken placerar sig till höger eller vänster – är mer splittrade, med 25 procent som tycker att förslaget är mycket bra och 21 procent som tycker att det är mycket dåligt.

Starkt färgat av ideologiska och partipolitiska glasögon

Partipolitiskt är stödet starkast bland Sverigedemokraternas väljare, där 65 procent anser att förslaget är mycket bra, följt av Kristdemokraternas och Moderaternas väljare, där stödet för förslaget som mycket bra är 37 procent respektive 32 procent. Liberalernas väljare är betydligt mer splittrade i frågan. Här är det exempelvis 13% som tycker att förslaget är mycket bra, samtidigt som att 25% anser att förslaget är mycket dåligt.

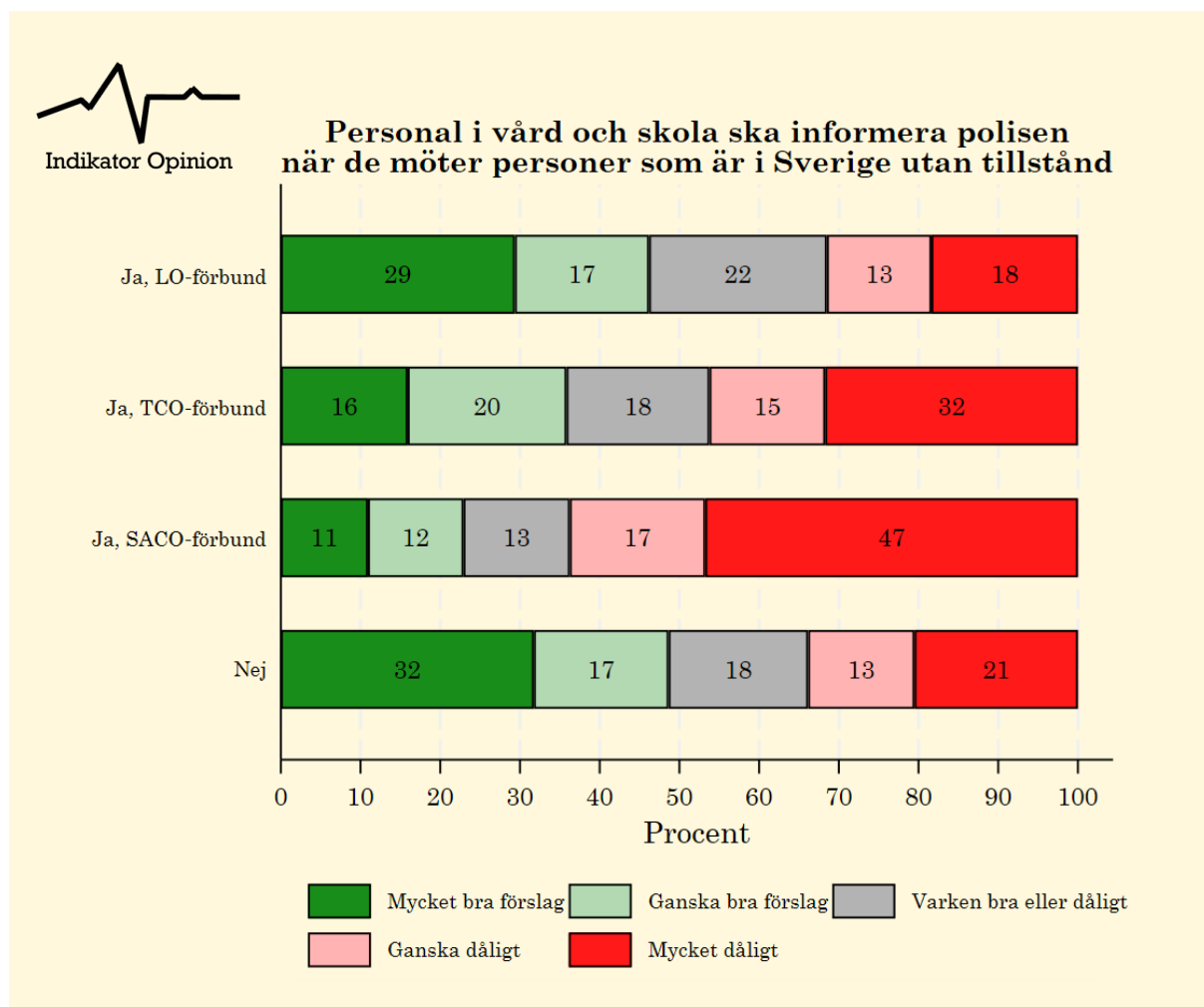
På vänstersidan är motståndet massivt, särskilt bland Vänsterpartiets och Miljöpartiets väljare. Hela 67 procent av Vänsterpartiets sympatisörer anser att förslaget är mycket dåligt, medan motsvarande andel för Miljöpartiets väljare är 63 procent. Socialdemokraternas väljare är också övervägande negativa, där 35 procent anser att förslaget är mycket dåligt, även om stödet för förslaget är något större jämfört med Vänsterpartiets och Miljöpartiets väljare.

Stora skillnader mellan olika fackförbund

Debatten om förslaget om anmälningsplikt har kretsat mycket kring vad det skulle innebära för personal i vård, skola och omsorg. Här har också flera fackförbund öppet varit kritiska mot förslaget. När resultaten bryts ner baserat på facktillhörighet framträder flera dramatiska skillnader.

De som inte är med i något fackförbund är mest positiva till förslaget – här tycker 49 procent att det är mycket eller ganska bra, medan 34 procent anser att det är mycket eller ganska dåligt. Även bland LO-medlemmar är det fler som tycker att förslaget är mycket eller ganska bra (46 procent) än som tycker att det är mycket eller ganska dåligt (31 procent). Medlemmar i TCO-förbund är betydligt mer kritiska. Här är det endast 36 procent som tycker att förslaget är bra, medan 47 procent anser att det är dåligt. Det starkaste motståndet finns dock bland medlemmar i SACO, som organiserar många av de yrkesgrupper som skulle påverkas av en framtida anmälningsplikt. Här är det endast 23 procent som tycker att förslaget är bra, medan hela 64 procent tycker att det är dåligt. Det mest uttalade motståndet syns också här, där 47 procent av SACO-medlemmarna anser att förslaget är mycket dåligt.

Fakta om undersökningen

Undersökningen utfördes av Indikator Opinion. Den riktade sig till ett slumpmässigt urval av 6821 röstberättigade svenskar över 18 år. Under perioden 29/10 2024 till 25/11 2024 samlades 2718 svar in, vilket resulterade i en svarsfrekvens på 40%. Svar insamlades via en kort postal enkät. Svarepersonerna hade också alternativet att svara via webben eller ringa in och besvara undersökningen via telefon. Resultaten har viktats mot offentlig statistik gällande kön, ålder och partival från 2022 års riksdagsval.

Frågeformuleringen som användes var: Vad tycker du om följande politiska förslag? Följt av ” *Personal i vård och skola ska informera polisen när de möter personer som är i Sverige utan tillstånd*”. Svarealternativen som deltagande kunde uppge var *Mycket bra förslag; Ganska bra förslag; Varken bra eller dåligt förslag; Ganska dåligt förslag* och *Mycket dåligt förslag*.

Per Oleskog Tryggvason,
Opinionschef Indikator

Epost: per.oleskog.tryggvason@indikator.org

Telefon: +46(0)760280836